

सङ्गणकम् (Computer)

Dr. Kumar Bagewadimath

Assistant Professor

Education Department

Rashtriya Samskrit Vidyapeetha Tirupati

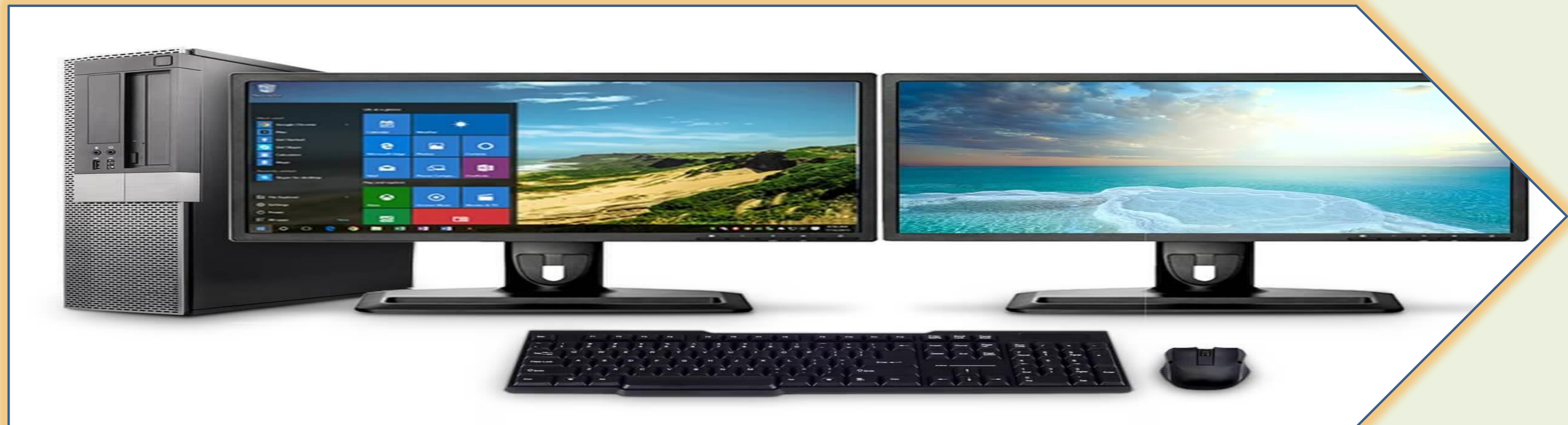

सङ्गणकम्

सम्प्रत्ययः सङ्गणकम् एकं विद्युन्मानसाधनं यत् तन्त्राशैः सूचनाः
नियन्त्रयति ।

अथवा

सङ्गणकं नाम सुलभतया दत्तांशानां सङ्ग्रहणार्थं
संस्करणार्थं च विद्यमानम् एकं विद्युन्मानसाधनम् ।

सङ्गणकं कथं कार्यं करोति ?

सामान्यतया सङ्गणकं चतुर्विधं कार्याचरणं करोति । अस्मिन् सूचनातन्त्रज्ञानस्य चक्रं / व्यूहः अन्तर्भवति । तच्च -

Input

निवेशनम्

Process

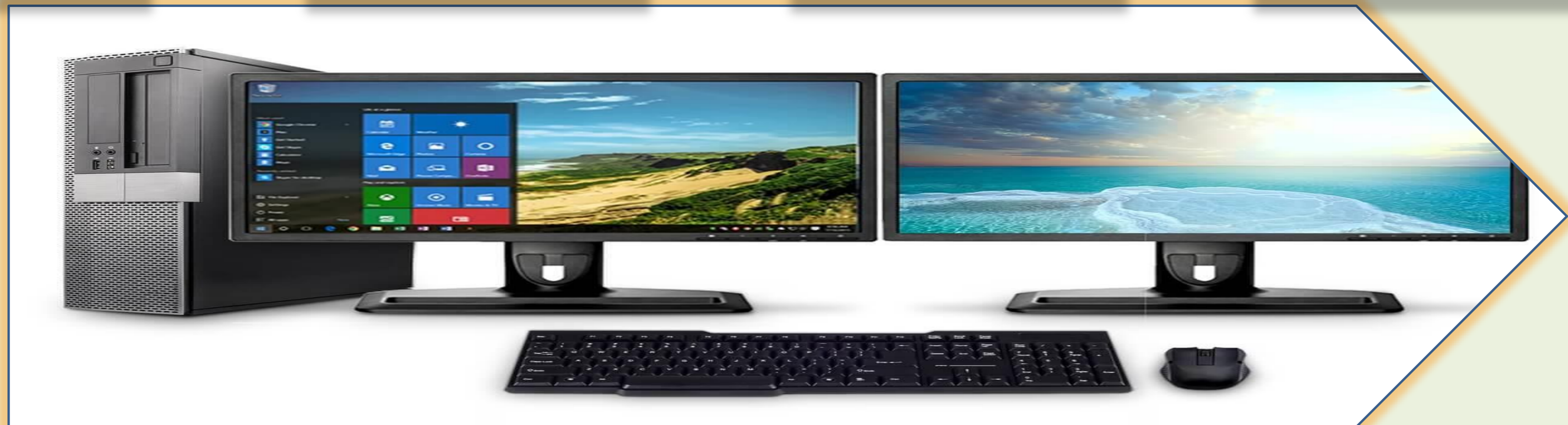
प्रक्रिया

Output

परिणामः

Storage

सङ्ग्रहः

सङ्गणकस्य भागाः

सङ्गणकस्य भागाः

Input
निवेशनम्

Output
परिणामः

Central Processing Unit
केन्द्रीयसंस्करणाघटकः

Operating System
प्रचलनतन्त्रम्

Application
अनुप्रयोगः

Software
तन्त्रांशः

Input -

दत्तांशानां सूचनानां सङ्गणके निवेशनम् ।

दत्तांशानां सूचनानां वा निवेशनार्थम् उपयुज्यमानानि सर्वाणि साधनानि निवेशनसाधनानि (Input devices) भवन्ति । तानि -

निवेशनसाधनानि (Input Devices)

Keyboard

Mouse

Joy Stick

Light pen

Track_ball

Microphone

Scanner

Digitizer

Bar Code Readers

Magnetic Ink Card Reader (MICR)

Optical Character Reader (OCR)

Optical Mark Reader (OMR)

Process -

प्रक्रिया नाम निर्दिष्टलक्ष्यसाधनार्थं विद्यमानक्रमाणां सरणी । एतत् किञ्चन निरन्तरं जायमानं कार्यम् ।

अथवा

सङ्गणकयन्त्रे विद्यमानम् एकप्रकारकं प्रचालनतन्त्रम् (Operating system) एव Process.

Output-

दत्तांशानां सूचनानां वा प्राप्तिः / परिणामः / फलम् ।

Output device - सङ्गणकस्य एकः अंशः यत् दत्तांशान् सूचनाः वा प्रदर्शयति । इदं निर्देशानुगुणं सङ्गणके विद्यमानानां दत्तांशानां प्रस्तुतिं करोति ।

एतादृशानि प्राप्तिसाधनानि बहूनि वर्तन्ते, तत्र सामान्यतया –

Monitor, Printer..... ।

Output device -

Monitor

Printer

Projector

Headphones

Audio Soeakers

Plotter

GPS

Braille Reader

Sound Card

Video s

Output device -

धन्यवादः

Dr. Kumar Bagewadimath

Assistant Professor

Education Department

Rashtriya Samskrit Vidyapeetha Tirupati